

Katalog přírodě blízkých opatření pro zadržení vody v krajině

Mgr. Pavla Štěpánková, Ph.D., Ing. Kamila Osičková, Ing. Miriam Dzuráková
Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. .v. i., pobočka Brno
Mojmírovo nám. 16, 612 00 Brno
pavla.stepankova@vuv.cz

Katalog přírodě blízkých opatření pro zadržení vody v krajině (dále jen „katalog opatření“) představuje metodickou pomůcku pro návrhy systému opatření při adaptaci území na projevy extrémních hydrologických situací – především sucha a povodní. Tyto dva extrémy nelze od sebe oddělovat, už z toho důvodu, že každé plánované opatření by mělo pokud možno plnit co nejvíce účelů. Přírodě blízká opatření mají za cíl především zadržení vody v krajině a tím pádem jsou podporou při zvládnání obou výše zmiňovaných hydrologických jevů.

Dokument představuje vzorová opatření a měl by napomoci k jednotnému přístupu při přípravě, návrhu a zpracování účinných systémů opatření v rámci hydrologického celku. Cílem katalogu opatření je představit možná řešení a nastínit jejich využití v území včetně popisu jejich případných vlivů na složky životního prostředí i společnost. Měl by se stát pomůckou pro zpracovatele studií proveditelnosti, projektanty pozemkových úprav, zástupce státní správy a samosprávy a v neposlední řadě i pro širokou odbornou a laickou veřejnost.

Katalog opatření je v souladu se strategickým dokumentem „Koncepte ochrany před následky sucha pro území České republiky“ schváleného dne 24. července 2017 usnesením vlády č. 528/2017. Jednou z příloh Koncepte je seznam plošných a liniových opatření na zemědělské a lesní půdě a opatření na tocích a údolních nivách, která jsou obecně vhodná pro zadržení vody v krajině. Z obsahu této přílohy katalog vychází.

Druhy a typy opatření

Celkem bylo vymezeno pět druhů opatření, které byly hodnoceny z hlediska jejich účinnosti a efektivnosti. Těchto pět druhů zahrnuje celkem 26 typů opatření **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..** Některé typy jsou dále členěny (např. malé vodní nádrže, průlehy, příkopy, revitalizace). Katalog opatření je doplněn o dva informační listy Agrolesnická opatření a Hospodaření s dešťovou vodou, které byly do katalogu zařazeny pro ucelený pohled na zadržování vody v krajině.

Každé opatření je popsáno pomocí jednotné struktury katalogového listu. Případného uživatele seznamuje se základními charakteristikami konkrétního opatření, jeho přínosy a případně i negativními vlivy na různé složky životního prostředí a společnost. Struktura katalogového listu vychází částečně i z katalogu pro plánování dle Rámcové směrnice.

Celkem bylo vytvořeno 13 katalogových listů pro opatření na zemědělské půdě a samostatný list pro malé vodní nádrže (MVN). Opatření na lesní půdě jsou uvedena na celkem 9 katalogových listech a pro opatření na tocích a v nivách existují 4 katalogové listy. Tam, kde to bylo relevantní, byla doplněna fotodokumentace vzorových příkladů, popř. jejich schématické nákresy.

Dokument je volně dostupný ke stažení na informačním portálu <http://suchovkrajine.cz/>.